

ΤΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΙΚΟ ΠΟΙΗΜΑ ΟΣΥΜΑΝΔΥΑΣ ΤΟΥ ΠΕΡΣΥ ΣΕΛΛΕΥ ΚΑΙ Η ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ

Γράφει και επιμελείται ο Δημήτρης Συμεωνίδης JP

Ανάλυση του ποιήματος

Το ποίημα Οσυμανδύας είναι ένα από τα πιο φημισμένα ποιήματα της εποχής του Ρομαντισμού. Το ποίημα γράφτηκε από τον Πέρσυ Μπέσου Σέλλεϋ το 1987. Το ποίημα περιγράφει τα υπολείμματα ενός μισοθαμμένου Αιγυπτιακού αγάλματος του Φαραώ Ραμσή Β και αντιπαραβάλλει τα περήφανα λόγια με την ομοιότητα των ερειπίων.

Υπάρχουν στην πραγματικότητα δύο ποιήματα με τίτλο Οσυμανδύας και εγράφησαν ως μέρος ενός φιλικού ανταγωνισμού. Ο Ποιητής Οράτιος Σμίθ πέρασε λίγο καιρό το 1817 με τον Πέρσυ Σέλλεϋ και την σύζυγό του Μαίρη Σέλλεϋ. Αυτό το διάστημα οι δύο τους ασχολήθηκαν με αυτόν τον ποιητικό διαγωνισμό. Αυτό ήταν κάτι συνηθισμένο στους λογοτεχνικούς κύκλους της εποχής. Γι' αυτό τον διαγωνισμό γράψανε για τον Αιγύπτιο Φαραώ Ραμσή Β (Οσυμανδύας είναι το Ελληνικό όνομα του Ραμσή Β). Στις αρχές του 1817 ανακοινώθηκε ότι οι αρχαιολόγοι ανακάλυψαν τα υπολείμματα του αγάλματος του Ραμσή Β και έστειλαν αυτά στο Βρετανικό Μουσείο. Αυτό θα ήταν το ερέθισμα για να γράψουν για αυτό το θέμα. Η αρχαία Αίγυπτος ήταν πολύ της μόδας στις ανώτερες τάξεις των Άγγλων και πολλοί σύγχρονοι του Σέλλεϋ είχαν μεγάλο ενδιαφέρον την περίοδο νέων ανακαλύψεων στην Αίγυπτο.

Γράφοντας το ποίημα ο Σέλλεϋ επηρεάστηκε πολύ από τα αρχαία κείμενα για την Αίγυπτο ειδικά από τον Διόδωρο τον Σικελιώτη. Ο οποίος αναφέρει ότι η παρακάτω φράση ήταν σκαλισμένη στην βάση του αγάλματος του Ραμσή Β. «Βασιλεύς των βασιλέων είναι ο Οσυμανδύας». Εάν κάποιος θέλει να μάθει πόσο μεγάλος είμαι και που λέω ψέμματα, άστον να ξεπεράσει το έργο μου «Ο Διόδωρος είναι ο ταξιδιώτης από την αρχαία χώρα», αναφέρει στην έναρξη του ποιήματος.

Το ποίημα του Σέλλεϋ δημοσιεύτηκε με το ψευδώνυμο "Gligastes" στις 11 Ιανουαρίου 1818, στην εβδομαδιαία εφημερίδα The Examiner. (Το ποίημα του Σμίθ δημοσιεύθηκε στην ίδια εφημερίδα μερικές εβδομάδες).

Ως επαναστάτης ποιητής, ο Shelley έχει υψώσει τη φωνή του εναντίον του τυραννικού συστήματος της εποχής του. Επιπλέον, ρίχνει φως στη μακροβιότητα της δημιουργικότητας και στην παροδικότητα της αλαζονείας. Και οι

δύο, ο βασιλιάς «η καρδιά που ταΐζει» και ο γλύπτης «το χέρι που τους χλεύασε έχουν πεθάνει, αλλά η τέχνη τους έχει επιβιώσει. Επίσης, ο Shelley υπογράμμισε το θέμα ότι είμαστε μέρος της φύσης και στη φύση θα επιστρέψουμε, γιατί όλη αυτή η φαντασμαγορική ματαιοδοξία.

Ο Shelley μας δίνει μήνυμα ότι ο χρόνος δεν θα περιμένει ποτέ κανέναν και ότι αυτοί οι μονάρχες θα εξαφανιστούν και κάποια μέρα και θα εγκατασταθούν δημοκρατικές έννοιες στην κοινωνία.

Όλοι αυτοί οι πολιτισμοί που είχαν το στοιχείο ματαιοδοξίας καταστράφηκαν. «Ως εκ τούτου τίποτα δεν παραμένει. Ολόγυρα μόνο φθορά»

Ο Shelley ήθελε να φέρει επανάσταση μέσω του έργου του τέχνης και ήταν σίγουρος ότι η τέχνη του επιζήσει και θα παρέμενε η θύμησή του μετά το θάνατό του.

Ο Σέλλεϋ ξαναδημοσίευσε το ποίημα του το 1819 στην συλλογή του ROSALIND AND HELEN. Στην αρχή δεν του έδωσε ο κόσμος σημασία όταν πρωτοδημοσιεύτηκε ο Οσυμανδύας μα τελικά έγινε το πλέον δημοφιλές έργο και η φράση «Δες τα έργα μου, εσείς ισχυροί και απελπισμένοι» συχνά αναφέρεται από τους απλούς ανθρώπους.

Ποια η ερμηνεία πίσω από τον Οσυμανδύα;

Το κύριο μήνυμα πίσω από τον Οσυμανδύα είναι ότι όλη η Δύναμη είναι προσωρινή όσο υπεροπτικός και τυραννικός ηγέτης είναι. Ο Ραμσή Β ήταν ένας από τους πλέον δυναμικούς ηγέτες. Βασίλευσε ως Φαραώ για 66 χρόνια και έδωσε στους Αιγυπτίους πολλές νίκες στρατιωτικές, έχτισε τεράστια μνημεία και αγάλματα και απέκτησε μεγάλο πλούτο. Τελικά πείτε το όνομα του Μέγα Ραμσή και τον σεβόντουσαν για αιώνες μετά τον θάνατό του. Στο ποίημα η Αλαζονεία του Ραμσή είναι έκδηλη, από την υπεροπτική επιγραφή όπου ανακηρύσσει τον εαυτόν του «Βασιλεύς των βασιλέων»: «Όμως ο Οσυμανδύας δηλώνει καθαρά ότι όποιο άτομο, έστω και το πλέον ισχυρό άτομο στην χώρα, τελικά θα πέσει χαμηλά, το όνομά τους σχεδόν θα ξεχαστεί και τα μνημεία τους θα θαφθούν στο χώμα.

Αν και το ποίημα μιλά μόνο για τον Οσυμανδύα ΥΠΟΔΗΛΩΝΕΙ ΟΤΙ ΟΛΟΙ ΟΙ ΗΓΕΤΕΣ, ΔΥΝΑΣΤΙΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΚΑΤΕΣΤΗΜΕΝΑ ΤΕΛΙΚΑ ΕΠΙΣΗΣ ΘΑ ΘΥΡΜΑΤΙΣΤΟΥΝ. Τίποτα δεν παραμένει για πάντα. Την εποχή που γράφτηκε το ποίημα ο Ναπολέων έχασε την εξουσία του και ζούσε στην εξορία, μετά από χρόνια διακυβέρνησης και που έκανε επιθέσεις σε πολλές χώρες της Ευρώπης. ΤΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΜΗΝΥΜΑ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΗΓΕΤΕΣ ΝΑ ΣΥΝΕΤΙΣΘΟΥΝ ΓΙΑΤΙ ΒΑΔΙΖΟΥΜΕ ΣΕ ΟΛΙΚΗ ΕΞΑΦΑΝΙΣΗ ΚΑΙ ΘΑ ΜΕΙΝΟΥΝ ΜΟΝΟ ΟΙ ΠΕΤΡΕΣ. ΧΡΕΙΑΖΟΜΑΣΤΕ ΦΩΤΙΣΜΕΝΟΥΣ ΗΓΕΤΕΣ

Πηγές

Diodorus Siculus Hist., Bibliotheca historica (lib. 1-20) Book 1, chapter 47, section 4, line 6 .

Διόδωρος Σικελιώτης :Άπαντα. Βίβλος Πρώτη. Εκδόσεις Κάκτος, Αθήνα, ISBN 960-352-405-0 Κέφ. 1.47

Cantus firmus .Περιοδικό Τέχνης και Λόγου Diodori Bibliotheca Historica, Vol 1-2. Diodorus Siculus. Immanuel Bekker. Ludwig Dindorf. Friedrich Vogel. in aedibus B. G. Teubneri. Leipzig. 1888-1890. Keyboarding.

<https://www.litcharts.com/poetry/percy-bysshe-shelley/ozymandias>

The poem Ozymandias by Percy Selley

I met a traveller from an antique land / Who said: Two vast and trunkless legs of stone / Stand in the desert. Near them on the sand, / Half sunk, a shatter'd visage lies, whose frown / And wrinkled lip and sneer of cold command / Tell that its sculptor well those passions read / Which yet survive, stamp'd on these lifeless things, / The hand that mock'd them and the heart that fed. / And on the pedestal these words appear: / «My name is Ozymandias, king of kings: / Look on my works, ye Mighty, and despair!» / Nothing beside remains: round the decay / Of that colossal wreck, boundless and bare, / The lone and level sands stretch far away.

